

TEORI

Enhver akademisk tekst henviser til og anvender teori i varierende grad. Teoriene en velger å bruke er gjerne utgangspunktet for drøftingen i oppgaven. Det er ofte også gjennom teori at det faglige begrepsapparatet en benytter er dannet.

Mens mindre oppgaver ofte kan trekke frem teori i korte avsnitt, har større oppgaver gjerne et eget teorikapittel. Å presentere, samt rettferdiggjøre valg av teori er sjeldent noe som en behøver å gjøre på hjemmeksamener og arbeidskrav, men det er en forventet del av bachelor og masteroppgaver.

Herunder kommer det til å diskuteres hva som menes med *teori* noe adskilt fra begrepet *teoretisk metode*.

Hvis du ønsker å lese om metode finner du ressursark om dette på skrivesenterets sider.

Hvordan velge relevant teori

I en akademisk oppgave er teoriene antakelser innenfor et fagområde som kan brukes til å beskrive, forklare og forutsi fagets fenomener (Rienecker & Jørgensen 2007:181). Derfor er det viktig å velge ut teori som er relevant for de spørsmålene en har ønske om å besvare. Teoriene innen de ulike fagfeltene er kunnskap produsert av de som har arbeidet innen disse feltene gjennom tiden. Anvendelse av teori skal ikke bare vitne om god evne til refleksjon, men også at en har innsyn i sitt eget fagfelts tradisjon. Innen ethvert fag bygger forskningen videre på det fundamentet som ble lagt av de som kom før.

Valg av teori må begrunnes. Her kan man bruke følgende huskeliste for teorivalg og avgrensing:

- Passer teorien til tema/problemstilling?
- Hvilken funksjon har teorien i oppgaven?
- Hvilken aktualitet har teorien? (er den gammel eller ny?)
- Supplerer den en annen teori?

Hvordan anvende teori

En typisk akademisk oppgave vil gjerne presentere teori i innledningen gjennom en kort oppsummering av teoriens innhold og dens relevans for oppgaven. Husk at innledningen bare skal si noe om oppgavens innhold og hvordan teorien passer inn. Her skal det ikke brukes plass på drøfting, det hører til i hoveddelen av oppgaven. Her brukes teori gjerne som utgangspunkt for diskusjon av spørsmål, problemstilling, innsamlet data med mer. Det handler altså om å skrive *kunnskapsbrukende*, det vil si å anvende teorien/e løpende.

Unngå fallgroper når du skriver om teori

- Skriv korte formuleringer som fanger essensen i hva teorien dreier seg om.
- Ikke la deg spore av, det er mye teori å finne som ikke alltid er like relevant.
- Ikke la teorien snakke for deg. Det er du som svarer på oppgaven.
- Hvis du ser fagbøker henvise til teori du vil bruke, forsøk å spor tilbake til teoriforfatter.

Eksempel på bruk av teori

Følgende er et eksempel på hvordan en kan innlede teori i en akademisk oppgave:

I denne oppgaven skal jeg drøfte Augustins utlegning om minnet slik det kommer til uttrykk i bok X av *Confessiones* ('Bekjennelser'), særlig kap. 8-25. Ved å anvende hermeneutikere som Paul Ricoeur, Hans Georg Gadamer og Rudolf Bultmann vil jeg se på Augustins søken etter gudserkjennelse og hvordan han ved hjelp av prøvende, dialogisk retorikk nærmer seg denne erkjennelsen, fra det Ricoeur kaller overflatisk ('superficial') til dyp fortolkning ('depth interpretation') av minnet (Ricoeur 1971:148).

Her sier forfatter tydelig hva som er målet med teksten og hvordan utvalgt teori anvendes til å nå dette målet. Forfatter av teksten over gir leser en forventning om at hermeneutikernes forståelse av tekster som *Confessiones* trekkes frem, og at begreper assosiert med disse teoretikerne anvendes når drøftingen gjøres. Dette kan for eksempel gjøres ved at enkelte setninger eller lengre biter av tekst brytes ned og analyseres.

En fremgangsmåte for bruk av teorien vist ovenfor vil kunne være:

